

Brussell, 7 ta' Mejju 2019
(OR. en)

8441/19

Fajl Interistituzzjonali:
2017/0355(COD)

CODEC 901
SOC 305
EMPL 224
DIGIT 78
PE 166

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar kondizzjonijiet tax-xogħol trasparenti u prevedibbli fl-Unjoni Ewropea - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-15 sat-18 ta' April 2019)

I. INTRODUZZJONI*

F'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 294 TFUE u d-dikjarazzjoni kongunta dwar arrangamenti prattiċi għall-proċedura ta' kodeċiżjoni¹, saru għadd ta' kuntatti informali bejn il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni bil-għan li jintlaħaq qbil dwar dan id-dossier fl-ewwel qari, u b'hekk tiġi evitata l-htieġa għat-tieni qari u l-konċiljazzjoni.

* "L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-Verżjoni EN

¹ ĠU C 145, 30.6.2007, p. 5.

F'dan il-kuntest, ir-rapporteur, Enrique CALVET CHAMBON (ALDE, ES), ippreżenta emenda ta' kompromess waħda (l-emenda numru 134) għall-proposta għal Direttiva fisem il-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali. Kien intlaħaq qbil dwar din l-emenda matul il-kuntatti informali msemmija hawn fuq.

Barra minn hekk, il-grupp GUE/NGL ippreżenta hames emendi (l-emendi 136-140).

II. VOTAZZJONI

Meta vvotat fis-16 ta' April 2019, il-plenarja adottat l-emenda ta' kompromess (l-emenda 134) għall-proposta għal Direttiva. Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari, li tinsab fir-risoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif stipulata fl-Anness għal dan id-dokument².

Il-pożizzjoni tal-Parlament tirrifletti dak li kien intlaħaq qbil dwaru qabel bejn l-istituzzjonijiet. Il-Kunsill għandu għalhekk ikun f'pożizzjoni li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament.

L-att imbagħad jiġi adottat bil-formulazzjoni li tikkorrisponi għall-pożizzjoni tal-Parlament.

² Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati b'*tipa grassa u bil-korsiv*. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

Kondizzjonijiet tax-xoghol trasparenti u prevedibbli fl-Unjoni Ewropea *I**

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2019 dwar il-proposta ghal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kondizzjonijiet tax-xoghol trasparenti u prevedibbli fl-Unjoni Ewropea (COM(2017)0797 – C8-0006/2018 – 2017/0355(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2017)0797),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2), u l-Artikolu 153(1)(b) u (2)(b) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C8-0006/2018),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni motivata preżentata mill-Parlament Żvediż, fil-qafas tal-Protokoll Nru 2 dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità li tiddikjara li l-abbozz ta' att leġislattiv ma jimxix mal-prinċipju ta' sussidjarjetà,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-23 ta' Mejju 2018¹,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tal-5 ta' Lulju 2018²,
 - wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 69f(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tat-18 ta' Far 2019, li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali kif ukoll l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A8-0355/2018),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
 2. Jieħu nota tad-dikjarazzjoni mill-Kummissjoni annessa ma 'din ir-rizoluzzjoni;
 3. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta

¹ ĠU C 283, 10.8.2018, p. 39.

² ĠU C 387, 25.10.2018, p. 53.

tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;

4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fis-16 ta' April 2019 bil-hsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva (UE) 2019/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kondizzjonijiet tax-xoghol trasparenti u prevedibbli fl-Unjoni Ewropea

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-punt (b) *tal-Artikolu 153(2), flimkien mal-punt (b) tal-Artikolu 153(1)*, tieghu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni²,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja³,

¹ ĠU C 283, 10.8.2018, p. 39.

² ĠU C 387, 25.10.2018, p. 53.

³ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2019.

Billi:

- (1) L-Artikolu 31 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jgħid li kull haddiem għandu d-dritt għal kondizzjonijiet tax-xogħol li jirrispettaw is-saħħa, is-sigurtà u d-dinjità tiegħu, għal limitazzjoni ta' sigħat massimi tax-xogħol, għal perijodi ta' mistrieħ kuljum u fil-ġimgħa u għal perijodu annwali ta' leave imħallas.
- (2) *Il-Prinċipju Nru 5 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, ipproklamat f'Gothenburg fis-17 ta' Novembru 2017, jgħid li, irrispettivament mit-tip u t-tul tar-relazzjoni tax-xogħol, il-haddiema għandhom id-dritt għal trattament ġust u uguali fir-rigward tal-kondizzjonijiet tax-xogħol, l-aċċess għall-protezzjoni soċjali u t-taħriġ, u li titrawwem it-tranżizzjoni lejn forom ta' impjieg miftuħa; li, f'konformità mal-leġislazzjoni u l-ftehimiet kollettivi, tiġi żgurata l-flessibbiltà neċessarja biex l-impjegaturi jadattaw ruhhom malajr għal bidliet fil-kuntest ekonomiku; li jitrawmu forom ta' xogħol innovattivi li jiżguraw kondizzjonijiet tax-xogħol ta' kwalità, li jiġu mhegġa l-intraprenditorija u l-impjieg indipendenti u li tiġi ffaċilitata l-mobbiltà okkupazzjonali; u li jiġu evitati relazzjonijiet tax-xogħol li jwasslu għal kondizzjonijiet tax-xogħol prekarji, inkluż billi jiġi pprojbit l-abbuż ta' kuntratti atipiči, u li kwalunkwe perijodu ta' prova jkun ta' tul raġonevoli.*

- (3) *Il-Prinċipju Nru 7 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali jgħid li, fil-bidu tal-impjieg, il-haddiema għandhom id-dritt jiġu infurmati bil-miktub dwar id-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw mir-relazzjoni tax-xogħol tagħhom, inkluż dwar kwalunkwe perijodu ta' prova; li qabel jitkeċċew għandhom id-dritt jiġu infurmati bir-raġunijiet u jingħataw perijodu ta' avviż raġonevoli; u li għandhom id-dritt għall-aċċess għal riżoluzzjoni tat-tilwim effettiva u imparzjali u, fil-każ ta' tkeċċija mhux ġustifikata, dritt għal rimedju, inkluż kumpens adegwat.*
- (4) Mill-adozzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 91/533/KEE¹, is-swieq tax-xogħol għaddew minn bidliet kbar minhabba l-iżviluppi demografici u d-digitalizzazzjoni li wasslu għall-ħolqien ta' forum godda ta' impjieg, li tejbu *l-innovazzjoni*, il-ħolqien tal-impjegi u t-tkabbir tas-suq tax-xogħol. Xi forum godda ta' impjieg *jvarjaw b'mod sinifikanti minn* relazzjonijiet tax-xogħol tradizzjonali *fir-rigward ta' prevedibbiltà*, u jgħolqu incertezza fir-rigward tad-drittijiet applikabbli u l-protezzjoni soċjali *tal-haddiema kkonċernati*. F'din id-dinja tax-xogħol li qed tevolvi, għalhekk hemm hteġa ikbar li l-haddiema jkunu infurmati bis-sħiħ dwar il-kondizzjonijiet tax-xogħol essenzjali tagħhom, li jenħteġ li jsir *f'waqt u bil-miktub, b'mod faċilment aċċessibbli għall-haddiema*. Sabiex l-iżvilupp ta' forum godda ta' impjieg jiġi inkwadrat b'mod adegwat, il-haddiema fl-Unjoni jenħteġ li jingħataw ukoll għadd ta' drittijiet minimi godda mmirati lejn il-promozzjoni tas-sigurtà u l-prevedibbiltà fir-relazzjonijiet tax-xogħol filwaqt li tinkiseb konverġenza 'l fuq fl-Istati Membri u tiġi ppreservata l-adattabbiltà tas-suq tax-xogħol.

¹ Id-Direttiva tal-Kunsill 91/533/KEE tal-14 ta' Ottubru 1991 dwar l-obbligazzjoni ta' min iħaddem li jgħarraf lill-haddiema bil-kondizzjonijiet applikabbli għall-kuntratt jew għar-relazzjoni tal-impjieg (ĠU L 288, 18.10.1991, p. 32).

- (5) Skont id-Direttiva 91/533/KEE, il-maġġoranza tal-haddiema fl-Unjoni għandhom id-dritt li jirċievu informazzjoni bil-miktub dwar il-kondizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. Madankollu, id-Direttiva 91/533/KEE ma tapplikax għall-haddiema kollha fl-Unjoni. Barra minn hekk, minhabba żviluppi fis-suq tax-xogħol mill-1991 inholqu lakuni fil-protezzjoni għal forom godda ta' impjegi.
- (6) Jenhtieg, għalhekk, li jiġu stabbiliti rekwiżiti minimi relatati mal-informazzjoni dwar l-aspetti essenzjali tar-relazzjoni tax-xogħol u l-kondizzjonijiet tax-xogħol applikabbli għal kull haddiem fil-livell tal-Unjoni sabiex jiġi żgurat li l-haddiema kollha fl-Unjoni jkollhom livell adegwat ta' trasparenza u prevedibbiltà fir-rigward tal-kondizzjonijiet tax-xogħol, ***filwaqt li tinżamm il-flessibbiltà raġonevoli ta' impjeg mhux standard, u għaldaqstant jiġu ppreservati l-benefiċċji tiegħu għall-haddiema u l-impjegaturi.***
- (7) Il-Kummissjoni għamlet konsultazzjoni f'zewġ fażijiet mas-shab soċjali, ***f'konformità mal-Artikolu 154 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea***, dwar it-titjib tal-kamp ta' applikazzjoni u l-effikaċja tad-Direttiva 91/533/KEE u t-twessigh tal-ghanijiet tagħha sabiex ***jiġu stabbiliti*** drittijiet godda għall-haddiema ■ . Dan ma rriżultax fi ftehim fost is-shab soċjali sabiex jidhlu f'negozjati dwar dawk il-kwistjonijiet. Madankollu, kif ikkonfermat mill-eżitu tal-konsultazzjonijiet pubbliċi miftuħin li fittxew il-fehmiet ta' diversi partijiet ikkonċernati u ċittadini, huwa importanti li tittiehed azzjoni fil-livell tal-Unjoni f'dan il-qasam billi l-qafas legali attwali jiġi mmodernizzat u adattat ***għal żviluppi godda.***

- (8) ■ Fil-ġurisprudenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (Qorti tal-Ġustizzja) stabbiliet kriterji biex jiġi determinat l-istatus ta' haddiem¹ ■ . ***Fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva jenhtieg li titqies l-interpretazzjoni ta'*** dawn il-kriterji ***min-naħa tal-Qorti tal-Ġustizzja***. Dment li jissodisfaw dawn il-kriterji, il-haddiema domestiċi, il-haddiema fuq talba, il-haddiema intermittenti, il-haddiema li jithallsu bil-vawċers, il-haddiema tal-pjattaforma, it-trainees u l-apprendisti jistgħu jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. ***Jenhtieg li l-persuni li ġenwinament jahdmu għal rashom ma jkunux fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva peress li ma jissodisfawx daww il-kriterji. L-abbuż tal-istatus ta' persuni li jahdmu għal rashom, kif definit fil-liġi nazzjonali, sew fil-livell nazzjonali jew f'sitwazzjonijiet transkonfinali, huwa forma ta' xogħol iddikjarat b'mod falz li sikwit ikun assoċjat ma' xogħol mhux iddikjarat. Impjegati indipendenti fittizju jsehh meta persuna tkun iddikjarata bħala impjegata għal rasha filwaqt li tissodisfa l-kondizzjonijiet li jikkarakterizzaw relazzjoni tax-xogħol, sabiex jiġu evitati ċerti obbligi legali jew fiskali. Jenhtieg li dawn il-persuni ma jidhlux fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Jenhtieg li d-determinazzjoni tal-eżistenza ta' relazzjoni tax-xogħol tkun iggwidata mill-fatti relatati mat-twettiq effettiv tax-xogħol u mhux mid-deskrizzjoni mill-partijiet tar-relazzjoni.***

¹ **Is-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-3 ta' Lulju 1986, *Deborah Lawrie-Blum* vs *Land Baden-Württemberg*, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; l-14 ta' Ottubru 2010, *Union Syndicale Solidaires Isère vs Premier ministre et.*, C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; id-9 ta' Lulju 2015, *Ender Balkaya vs Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH*, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; l-4 ta' Diċembru 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media vs Staat der Nederlanden*, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; u s-17 ta' Novembru 2016, *Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH vs Ruhrlandklinik gGmbH*, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.**

- (9) *Jenhtieg li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà jiddeċiedu, meta jkun ġustifikat għal raġunijiet oġġettivi, li ċerti dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva ma jkunux applikabbli għal kategoriji partikolari ta' impjegati taċ-ċivil, is-servizzi ta' emergenza pubbliċi, il-forzi armati, l-awtoritajiet tal-pulizija, l-imhallfin, il-prosekuturi, l-investigaturi jew servizzi oħra tal-infurzar tal-liġi minhabba n-natura speċifika ta' dmirijiethom jew il-kondizzjonijiet tax-xogħol tagħhom.*
- (10) *Ir-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva fir-rigward tal-kwistjonijiet li ġejjin jenhtieg li ma japplikawx għall-baħhara jew is-sajjieda marittimi, minhabba l-ispeċifità tal-kondizzjonijiet tax-xogħol tagħhom: l-impjieg parallel, meta dan ikun inkompatibbli max-xogħol imwettaq abbord vapuri jew bastimenti tas-sajd, il-prevedibbiltà minima tax-xogħol, il-haddiema mibghuta fi Stat Membru ieħor jew f'pajjiż terz, it-tranżizzjoni għal forma oħra ta' impjieg, u l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-identità tal-istituzzjonijiet tas-sigurtà soċjali li jirċievu l-kontribuzzjonijiet soċjali. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, jenhtieg li l-baħhara u s-sajjieda marittimi, kif definiti fid-Direttivi tal-Kunsill 2009/13/KE¹ u 2017/159/UE² rispettivament, jitqiesu bħala li jaħdmu fl-Unjoni meta jkunu qed jagħmlu xogħol abbord bastimenti jew bastimenti tas-sajd reġistrati fi Stat Membru jew li jtajru l-bandiera ta' Stat Membru.*

¹ *Id-Direttiva tal-Kunsill 2009/13/KE tas-16 ta' Frar 2009 li timplimenta l-Ftehim konkluz mill-Assoċjazzjonijiet tas-Sidien tal-Bastimenti tal-Komunità Ewropea (ECSA) u l-Federazzjoni Ewropea tal-Ħaddiema tat-Trasport (ETF) dwar il-Konvenzjoni dwar ix-Xogħol Marittimu, 2006, u li temenda d-Direttiva 1999/63/KE (ĠU L 124, 20.5.2009, p. 30).*

² *Id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2017/159 tad-19 ta' Diċembru 2016 li timplimenta l-Ftehim li jikkonċerna l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni dwar ix-Xogħol fis-Sajd, 2007, tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol konkluz fil-21 ta' Mejju 2012 bejn il-Konfederazzjoni Ġenerali tal-Kooperattivi Agrikoli fl-Unjoni Ewropea (COGECA), il-Federazzjoni Ewropea tal-Ħaddiema tat-Trasport (ETF) u l-Assoċjazzjoni ta' Organizzazzjonijiet Nazzjonali tal-Intrapriżi tas-Sajd fl-Unjoni Ewropea (Europêche) (GU L 25, 31.1.2017, p. 12).*

- (11) Minhabba l-ghadd dejjem jikber ta' haddiema esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 91/533/KEE abbażi ta' ***esklużjonijiet*** magħmula mill-Istati Membri skont l-Artikolu 1 ta' dik id-Direttiva, huwa meħtieġ li daww ***l-esklużjonijiet*** jigu sostitwiti mill-possibbiltà li l-Istati Membri ma japplikawx id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għal relazzjoni tax-xogħol b'siġhat tax-xogħol determinati minn qabel u effettivi li jammontaw għal medja ta' ***tliet*** siġhat jew inqas ***fil-ġimgħa*** f'perijodu ta' referenza ta' ***erba' ġimgħat*** ***konsekuttivi***. ***Jenhtieg li l-kalkolu ta' daww is-siġhat jinkludi l-hin kollu li jkun inhadem għal impjegatur, bhas-sahra jew ix-xogħol supplimentari għal dak garantit jew antiċipat fil-kuntratt tax-xogħol jew ir-relazzjoni tax-xogħol. Mill-mument li haddiem ikun ghadda dak il-limitu, id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva japplikaw għalih, irrISPettivament min-numru ta' siġhat tax-xogħol li l-haddiem jahdem sussegwentement jew in-numru ta' siġhat tax-xogħol previsti fil-kuntratt tax-xogħol.***
- (12) ***Il-haddiema li ma jkollhomx hin tax-xogħol garantit, inkludji daww li jkollhom kuntratti "zero-hour" u ċerti kuntratti għal xogħol fuq talba, ikunu f'sitwazzjoni partikolarment vulnerabbli. Għalhekk, jenhtieg li d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva japplikaw għalihom, ikun xi jkun l-ghadd ta' siġhat li fil-fatt jahdmu.***

- (13) Diversi persuni fiżiċi jew ġuridiċi differenti, **jew entitajiet ohra**, jistgħu jkollhom il-funzjonijiet u r-responsabbiltajiet ta' impjegatur fil-prattika. L-Istati Membri jenħtieġ li jibqgħu liberi li jiddeterminaw b'mod aktar preċiż il-persuni li huma kkunsidrati totalment jew parzjalment responsabbli għall-eżekuzzjoni tal-obbligi li din id-Direttiva tistabbilixxi għall-impjegaturi, dment li daww l-obbligi jkunu kollha ssodisfati. Jenħtieġ ukoll li l-Istati Membri jkunu jistgħu jiddeċiedu li wħud minn daww l-obbligi, jew il-koll kemm huma, għandhom jiġu assenjati lil persuna fiżika jew ġuridika li ma tkunx parti mill-kuntatt tax-xogħol jew ir-relazzjoni tax-xogħol. ■
- (14) ***Jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistgħu jistabbilixxu regoli speċifiċi biex jeskludu mir-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva lill-individwi li jaġixxu bħala impjegaturi ta' haddiema domestiċi f'unitajiet domestiċi, fir-rigward tal-kwistjonijiet li ġejjin: li jikkunsidraw u jwieġbu għal talbiet għal tipi differenti ta' impjeg, jipprovdu taħriġ obbligatorju mingħajr hlas, u jipprovdu mekkaniżmi ta' rimedju li huma bbażati fuq preżunzjonijiet favorevoli fil-każ ta' informazzjoni li tkun nieqsa mid-dokumentazzjoni li trid tingħata lill-haddiem skont din id-Direttiva.***

- (15) Id-Direttiva 91/533/KEE introduċiet lista ■ ta' aspetti essenzjali ***tal-kuntratt tax-xogħol jew ir-relazzjoni tax-xogħol*** li l-haddiema għandhom ikunu infurmati bil-miktub dwarhom. Dik il-lista, ***li tista' titkabbar mill-Istati Membri***, jeħtieġ li tigi adattata sabiex jitqiesu l-iżviluppi fis-suq tax-xogħol, b'mod partikolari ż-żieda f'forom ta' impjieg mhux standard.
- (16) ***Haddiem li ma jkollux post tax-xogħol fiss jew ewlieni jenhtieġ li jirċievi informazzjoni dwar l-arrangamenti, jekk ikun hemm, biex jivvjagġa bejn il-postijiet tax-xogħol.***
- (17) ***Jenhtieġ li jkun hemm il-possibbiltà li l-informazzjoni dwar l-intitolament għat-tahriġ mogħti mill-impjegatur tinkludi l-għadd ta' jiem ta' tahriġ, jekk ikun il-każ, li l-haddiem ikun intitolat għalihom kull sena, u informazzjoni dwar il-politika ġenerali tal-impjegatur dwar it-tahriġ.***

- (18) *Jenhtieg li jkun hemm il-possibbiltà li l-informazzjoni dwar il-proċedura li trid tiġi osservata mill-impjegatur u mill-haddiem jekk ir-relazzjoni tax-xogħol tagħhom tintemm tista' tinkludi l-iskadenza biex titressaq azzjoni li tikkontesta t-tkeċċija.*
- (19) L-informazzjoni dwar il-hin tax-xogħol jenhtieg li tkun konsistenti ma' id-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, u jenhtieg li tinkludi informazzjoni dwar waqfiet, perijodi ta' mistrieħ u fil-ġimgħa u l-ammont ta' leave imħallas, *biex b'hekk tiżgura l-protezzjoni tas-sikurezza u s-saħħa tal-haddiema.*
- (20) L-informazzjoni li trid tingħata dwar ir-remunerazzjoni jenhtieg li tinkludi l-elementi kollha tar-remunerazzjoni indikati separatament, inklużi, *jekk applikabbli*, il-kontribuzzjonijiet fi flus jew *in natura*, *il-pagamenti għas-sahra, il-bonusijiet u intitolamenti ohra*, li l-haddiem jirċievi direttament jew indirettament b'rabta max-xogħol tiegħu. L-ġhoti ta' din l-informazzjoni jenhtieg li jkun mingħajr preġudizzju għal-libertà tal-impjegaturi li jipprovdu elementi addizzjonali ta' remunerazzjoni bħal hlasijiet ta' darba. Jenhtieg li l-fatt li l-elementi ta' remunerazzjoni dovuti mil-ligi jew minn ftehim kollettiv ma jkunux ġew inklużi f'dik l-informazzjoni ma jikkostitwixxix raġuni għalfejn ma jingħatawx lill-haddiem.

¹ Id-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti tal-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol (ĠU L 299, 18.11.2003, p. 9).

- (21) Jekk ma jkunx possibbli li tigi indikata skeda tax-xogħol fissa minhabba n-natura tal-impjeg, ***bhal fil-każ ta' kuntratt għal xogħol fuq talba***, jenhtieg li l-impjegaturi jinfurmaw lill-haddiema ***dwar*** kif se ***jigi stabbilit il-hin*** tax-xogħol tagħhom, inklużi l-perijodi ta' hin li fihom jistgħu jintalbu jaħdmu u ***l-perijodu ta' avviż*** minimu li jenhtieg li jirċievu ***qabel jibdew inkarigu***.
- (22) L-informazzjoni dwar is-sistemi tas-sigurtà soċjali jenhtieg li tinkludi ***informazzjoni dwar l-identità tal-istituzzjonijiet tas-sigurtà soċjali li jirċievu l-kontribuzzjonijiet għas-sigurtà soċjali***, fejn rilevanti, fir-rigward tal-benefiċċji tal-mard, tal-maternità ■ , tal-paternità u parentali, ***benefiċċji għal inċidenti fuq il-post tax-xogħol u mard okkupazzjonali, kif ukoll*** benefiċċji tal-anzjanità, l-invalidità, is-superstiti, il-qgħad, l-irtirar bikri ***u*** l-familja. ***Jenhtieg li l-impjegaturi ma jkunux obbligati jipprovdu dik l-informazzjoni jekk il-haddiem jagħżel l-istituzzjoni tas-sigurtà soċjali***. L-informazzjoni dwar il-protezzjoni tas-sigurtà soċjali pprovduta mill-impjegatur jenhtieg li tinkludi, meta rilevanti, ***l-eżistenza ta' kopertura minn skemi ta' pensjoni supplimentari skont it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 98/49/KE¹ u d-Direttiva 2014/50/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²***.

¹ Id-Direttiva tal-Kunsill 98/49/KE tad-29 ta' Ġunju 1998 dwar is-salvagwardja tad-drittijiet tal-pensjoni supplimentari ta' persuni impjegati u dawk li jaħdmu għal rashom li jiċċaqilqu fi hdan il-Komunità (ĠU L 209, 25.7.1998, p. 46).

² Id-Direttiva 2014/50/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar ir-rekwiżiti minimi sabiex tizzied il-mobbiltà tal-haddiema minn Stat Membru għal iehor permezz ta' titjib fil-ksib u l-preservazzjoni tad-drittijiet għal pensjoni supplimentari (ĠU L 128, 30.4.2014, p. 1).

- (23) Il-haddiema jenhtieg li jkollhom id-dritt li jiġu infurmati bil-miktub fil-bidu tal-impjieg dwar id-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw mir-relazzjoni tax-xogħol tagħhom. Għaldaqstant, jenhtieg li l-informazzjoni ***bażika*** tasal għandhom ***kemm jista' jkun malajr u*** mhux aktar tard ***minn ġimgħa kalendarja mill-ewwel jum tax-xogħol tagħhom. Jenhtieg li l-bqija tal-informazzjoni tasal għandhom fi żmien xahar mill-ewwel jum tax-xogħol tagħhom. Jenhtieg li l-ewwel jum tax-xogħol jinftehem bhala l-bidu effettiv tal-prestazzjoni tax-xogħol min-naha tal-haddiem fir-relazzjoni tax-xogħol. Jenhtieg li l-Istati Membri jimmiraw li jkollhom l-informazzjoni rilevanti dwar ir-relazzjoni tax-xogħol ipprovduta mill-impjegaturi qabel it-tmiem tat-tul miftiehem inizjalment tal-kuntratt.***
- (24) ***Fid-dawl tal-użu dejjem akbar tal-ghodod ta' komunikazzjoni diġitali, informazzjoni li trid tingħata bil-miktub skont din id-Direttiva tista' tingħata b'mezzi elettronici.***
- (25) Sabiex jgħinu lill-impjegaturi jipprovdu informazzjoni f'waqtha, l-Istati Membri jenhtieg li ***jkunu kapaċi jipprovdu*** mudelli fil-livell nazzjonali li jinkludu informazzjoni li tkun rilevanti u komprensiva biżżejjed dwar il-qafas legali applikabbli. ***Dawk*** il-mudelli jistgħu jiġu żviluppati aktar fil-livell settorjali jew lokali, mill-awtoritajiet nazzjonali u s-sħab soċjali. ***Il-Kummissjoni se tgħin lill-Istati Membri fl-iżvilupp ta' mudelli u formati u tqegħdhom għad-dispożizzjoni b'mod estensiv, skont il-każ.***

- (26) Haddiema ■ mibghuta barra l-pajjiż jenhtieg li jirċievu informazzjoni addizzjonali speċifika għas-sitwazzjoni tagħhom. Għal inkarigi suċċessivi mwettqa f'diversi Stati Membri jew pajjiżi terzi, **jenhtieg li jkun hemm il-possibbiltà li** l-informazzjoni għal diversi inkarigi ■ tiġi raggrupjata qabel l-ewwel tluq u wara tiġi modifikata fil-każ ta' kwalunkwe bidla. Haddiema li jikkwalifikaw bħala haddiema stazzjonati skont id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, jenhtieg li jiġu nnotifikati wkoll dwar is-sit web nazzjonali uffiċjali uniku żviluppat mill-Istat Membru ospitanti fejn ikunu jistgħu jsibu l-informazzjoni rilevanti dwar il-kondizzjonijiet tax-xogħol li japplikaw għas-sitwazzjoni tagħhom. Sakemm l-Istati Membri ma jiddeċidux mod ieħor, daww l-obbligi japplikaw jekk it-tul tal-perijodu tax-xogħol barra l-pajjiż ikun itwal minn erba' ġimgħat konsekuttivi.
- (27) Il-perijodi ta' prova jippermettu **lill-partijiet fir-relazzjoni tax-xogħol** jivverifikaw li l-haddiema **u l-pożizzjonijiet** li jkunu impjegati biex jimlew **ikunu kompatibbli** filwaqt li jagħtuhom appoġġ fl-għamla ta' akkumpanjament ■. Jenhtieg li dhul fis-suq tax-xogħol jew tranżizzjoni lejn pożizzjoni ġdida ma jkunux soġġetti għal insigurtà fit-tul. Kif stabbilit fil-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, il-perijodi ta' prova jenhtieg li għalhekk ikunu ta' tul raġonevoli.

¹ Id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-istazzjonar ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi (ĠU L 18, 21.1.1997, p. 1).

- (28) Għadd sostanzjali ta' Stati Membri stabbilixxew tul massimu ġenerali ta' bejn tlieta u sitt xhur għall-perijodu ta' prova, u dan jenhtieg li jitqies bħala raġonevoli. ***Bħala eċċezzjoni, jenhtieg li jkun hemm il-possibbiltà li l-perijodi ta' prova jdumu*** aktar minn sitt xhur meta dan ikun ġustifikat minhabba n-natura tal-impjieg, bħal pożizzjonijiet manigerjali ***jew eżekuttivi u pożizzjonijiet fis-servizz pubbliku, jew*** meta fl-interessi tal-haddiem, bħal **■** fil-kuntest ta' miżuri speċifiċi li jippromwovu l-impjieg permanenti, b'mod partikolari għall-haddiema żgħażaġh. ***Jenhtieg ukoll li l-perijodi ta' prova jkunu jistghu jiġu estiżi b'mod korrispondenti f'każijiet fejn il-haddiem kien nieqes mix-xogħol waqt il-perijodu ta' prova, pereżempju minhabba mard jew leave, biex l-impjegatur ikun jista' jivvaluta jekk il-haddiem ikunx adatt għall-kompitu inkwistjoni. Fil-każ ta' relazzjonijiet tax-xogħol b'terminu fiss ta' inqas minn 12-il xahar, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li t-tul tal-perijodu ta' prova jkun adegwat u proporzjonat mat-tul mistenni tal-kuntratt u n-natura tax-xogħol. Meta previst mil-liġi jew il-prattika nazzjonali, jenhtieg li l-haddiema jkunu jistghu jakkumulaw d-drittijiet tax-xogħol matul il-perijodu ta' prova.***

- (29) Jenhtieg li impjegaturi ma jwaqqfux ***lil haddiem*** milli ***jahdem*** ma' impjegaturi ohrajn, lil hinn mill-iskeda tax-xogħol stabbilita ma' dak l-impjegatur, u lanqas ***ma jimmaltrattah talli jkun ghamel hekk. Jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistghu jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għall-użu ta' restrizzjonijiet*** ta' inkompatibbiltà, mifhuma bħala ***restrizzjonijiet*** fuq ix-xogħol għal ■ impjegaturi ***ohrajn*** ■ għal raġunijiet oġġettivi, bħall-protezzjoni ***tas-saħħa u s-sikurezza tal-haddiema, inkluż permezz ta' limiti fuq il-hin tax-xogħol, il-protezzjoni tal-kunfidenzjalità tan-negozju, l-integrità tas-servizz pubbliku*** jew l-evitar ta' kunflitti ta' interess.
- (30) Haddiema li ***r-ritmu*** tax-xogħol tagħhom ikun ***imprevedibbli għalkollox, jew fil-biċċa l-kbira***, jenhtieg li jibbenefikaw minn ***livell ta'*** prevedibbiltà ***minimu*** ■ fejn l-iskeda tax-xogħol tkun iddeterminata prinċipalment mill-impjegatur, kemm direttament, pereżempju billi jalloka inkarigi, jew indirettament, pereżempju billi jirrikjedi li l-haddiem iwieġeb għat-talbiet tal-klijenti.
- (31) Is-siġhat u l-jiem ta' referenza, li għandhom jiġu mifhuma bħala slots ta' hin li matulhom jsir xogħol fuq talba tal-impjegatur, jenhtieg li jiġu stabbiliti bil-miktub fil-bidu tar-relazzjoni tax-xogħol.

- (32) Perijodu ta' avviż minimu ragonevoli, li j jenhtieg li jiġi mifhum bħala l-perijodu ta' żmien bejn il-mument li fih l-ħaddiem ikun infurmat dwar inkarigu ġdid u l-mument li fih jibda l-inkarigu, jikkostitwixxi element neċessarju ieħor ta' prevedibbiltà tax-xogħol għar-relazzjonijiet tax-xogħol **b'ritmu** tax-xogħol li **jkun imprevedibbli ghalkollox, jew fil-biċċa l-kbira**. It-tul tal-perijodu ta' avviż jista' jvarja skont il-htigijiet **tas-settur ikkonċernat**, filwaqt li tkun żgurata l-protezzjoni adegwata tal-ħaddiema. **Il-perijodu** ta' avviż minimu japplika mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2002/15/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.
- (33) Ħaddiem jenhtieg li jkollu l-possibbiltà li jirrifjuta inkarigu jekk dan ma jkunx fis-sigħat u l-jiem ta' referenza jew jekk **il-ħaddiem** ma jkunx ġie notifikat dwar l-inkarigu f'konformità mal-**perijodu ta' avviż** minimu, mingħajr ma jsofri konsegwenzi negattivi għal dan ir-rifjut. Il-ħaddiem jenhtieg li jkollu wkoll il-possibbiltà li jaċċetta l-inkarigu jekk jixtieq.

¹ Id-Direttiva 2002/15/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2002 dwar l-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol ta' ħaddiema li jwettqu attivitajiet mobbli tat-trasport fit-toroq (ĠU L 80, 23.3.2002, p. 35).

- (34) *Meta haddiem li r-ritmu tax-xoghol tieghu jkun imprevedibbli ghalkollox, jew fil-biċċa l-kbira, ikun ftiehem mal-impjegatur tieghu li jwettaq inkarigu speċifiku, jenhtieg li l-haddiem ikun jista' jippjana f'dan is-sens. Jenhtieg li l-haddiem ikun protett mit-telf ta' dhul li jirriżulta jekk l-inkarigu miftiehem jiġi kkanċellat tard billi jirċievi kumpens adegwat.*
- (35) *Kuntratti ta' xoghol fuq talba jew simili, inklużi kuntratti "zero-hour", li jaghtu l-flessibbiltà lill-impjegatur li jsejjah lill-haddiem biex jahdem kif u meta jkun hemm bżonn, ikunu partikolarment imprevedibbli għall-haddiem. Jenhtieg li l-Istati Membri li jippermettu dawn il-kuntratti jiżguraw li jkun hemm fis-sehħ miżuri effikaċi biex jiġi evitat l-abbuż. Dawn il-miżuri jistgħu jiehdu l-għamla ta' limitazzjonijiet għall-użu u t-tul ta' kuntratti bħal dawn, preżunzjoni konfutabbli tal-eżistenza ta' kuntratt tax-xoghol jew relazzjoni tax-xoghol b'ammont garantit ta' sghat imhallsa abbażi tas-sghat mahduma fil-perijodu ta' referenza preċedenti, jew miżuri ekwivalenti ohra li jiżguraw il-prevenzjoni effettiva ta' prattiki abbużivi.*

- (36) Meta l-impjegaturi jkollhom il-possibbiltà li joffru kuntratti tax-xogħol full-time jew indefiniti għall-ħaddiema f'forom ta' impjieg mhux standard, jenħtieġ li, ***f'konformità mal-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali***, tiġi promossa t-tranzizzjoni lejn forom ta' impjieg aktar siguri. Il-ħaddiema jenħtieġ li jkunu jistgħu jitolbu forma ta' impjieg aktar prevedibbli u sigura, meta disponibbli, u jirċievu risposta ***motivata*** bil-miktub mill-impjegatur, li tqis il-ħtiġijiet tal-impjegatur u tal-ħaddiem. ***Jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jillimitaw il-frekwenza ta' talbiet bhal dawn. Jenħtieġ li din id-Direttiva ma twaqqafx lill-Istati Membri milli jistabbilixxu li, fil-każ ta' pożizzjonijiet fis-servizz pubbliku li għalihom isir eżami kompetittiv, daww il-pożizzjonijiet ma jitqisux bhala disponibbli fuq sempliċi talba tal-ħaddiem, u għalhekk ma jidhlux fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt li tintalab forma ta' impjieg b'kondizzjonijiet tax-xogħol aktar prevedibbli u siguri.***

- (37) Meta l-impjegaturi jkunu obbligati ***bil-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali*** jew permezz ta' ftehimiet kollettivi li jipprovdu taħriġ lill-ħaddiema sabiex iwettqu x-xogħol li jkunu impjegati għalih, huwa importanti li jiġi żgurat li tali taħriġ jingħata ***lill-ħaddiema kollha*** ndaqs, inkluż lil dawk f'forom ta' impjieg mhux standard. Jenħtieġ li l-ispejjeż ta' dan it-taħriġ ma jithallsux mill-ħaddiem u lanqas ma jinżammu jew jitnaqqsu mir-remunerazzjoni tal-ħaddiem. ***Jenħtieġ li dan it-taħriġ jghodd bhala hin tax-xogħol u, jekk jista jkun, jenħtieġ li jitwettaq waqt il-hinijiet tax-xogħol. Dak l-obbligu ma jkoprix it-taħriġ vokazzjonali jew taħriġ iehor meħtieġ biex il-ħaddiema jiksbu, iżommu jew iġeddu kwalifika professjonali dment li l-impjegatur ma jkunx obligat bil-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali jew permezz ta' ftehim kollettiv li jipprovdi lill-ħaddiem. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jipproteġu lill-ħaddiema minn Prattiki abbużivi fir-rigward tat-taħriġ.***
- (38) ***Jenħtieġ li l-awtonomija tas-shab soċjali u l-kapaċità tagħhom bhala rappreżentanti tal-ħaddiema u l-impjegaturi jiġu rispettati. Għaldaqstant jenħtieġ li jkun possibbli għas-shab soċjali*** li jikkunsidraw li, sabiex jintlaħaq l-għan ta' din id-Direttiva, f'setturi jew f'sitwazzjonijiet speċifiċi jkunu aktar xierqa dispożizzjonijiet differenti milli ***ċerti standards*** minimi stabbiliti ***f'din*** id-Direttiva. Għalhekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jkunu jistgħu jippermettu lis-shab soċjali ***jżommu, jinnegozjaw,*** jikkonkludu ***u jinfurjaw*** ftehimiet kollettivi li ***jvarjaw minn ċerti dispożizzjonijiet*** f'din id-Direttiva, dment li ma jitnaqqasx il-livell ġenerali tal-protezzjoni tal-ħaddiema.

- (39) Il-konsultazzjoni **pubblika** dwar il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali wriet il-htieġa li jissahha l-infurzar tal-ligi tal-Unjoni fil-qasam tax-xogħol sabiex tigi żgurata l-effikaċja tagħha. **L-evalwazzjoni** tad-Direttiva 91/533/KEE **mwettqa fil-qafas tal-Programm tal-Kummissjoni dwar l-Idoneità u l-Prestazzjoni tar-Regolamentazzjoni kkonfermat** li mekkaniżmi ta' infurzar aktar b'saħħithom jistgħu jtejbju l-effikaċja **tal-ligi tal-Unjoni fil-qasam tax-xogħol**. **Il-konsultazzjoni** wriet li s-sistemi ta' rimedju bbażati biss fuq talbiet għal danni huma inqas effettivi minn sistemi li jipprevedu **penali** wkoll, bħal somom f'daqqa jew telf ta' permessi, għal impjegaturi li ma jagħmlux dikjarazzjonijiet bil-miktub. Hija wriet ukoll li l-impjegati rari jfittxu rimedju matul ir-relazzjoni tax-xogħol, li jipperikola l-għan tad-dispożizzjoni tad-dikjarazzjoni bil-miktub, **li hu** li tiżgura li l-haddiema jkunu infurmati dwar il-karatteristiċi essenzjali tar-relazzjoni tax-xogħol . Huwa għalhekk meħtieġ li jiġu introdotti dispożizzjonijiet ta' infurzar li jiżguraw l-użu ta' preżunzjonijiet favorevoli fejn ma tingħatax informazzjoni dwar ir-relazzjoni tax-xogħol, jew l-użu ta' proċedura li biha l-impjegatur jista' jkun obligat jipprovdi l-informazzjoni nieqsa u **jista'** jkun soġġett għal penali f'każ li ma jagħmilx hekk, jew it-tnejn. Jenhtieġ li jkun possibbli li **dawn il-preżunzjonijiet favorevoli jinkludu l-preżunzjoni li l-haddiem għandu relazzjoni tax-xogħol miftuha, li ma hemm l-ebda perijodu ta' prova jew li l-haddiem għandu pożizzjoni full-time, meta l-informazzjoni rilevanti tkun nieqsa.** Ir-rimedju **jista'** jkun soġġett għal proċedura li biha l-impjegatur jiġi notifikat **mill-haddiem jew minn parti terza bħal rappreżentant tal-haddiem, entità jew awtorità kompetenti ohra** li jkun hemm informazzjoni nieqsa u li għandu jipprovdi l-informazzjoni sħiħa u korretta **mill-aktar fis**.

- (40) Mid-Direttiva 91/533/KEE fl-Unjoni giet adottata sistema estensiva ta' dispozizzjonijiet ta' infurzar għall-*acquis* soċjali, b'mod partikolari ***fil-qasam tat-trattament*** indaqs, li elementi minnha jenhtieg li jiġu applikati għal din id-Direttiva sabiex jiġi żgurat li l-haddiema jkollhom aċċess għal risoluzzjoni tat-tilwim effikaċi u imparzjali, ***bhal qorti ċivili jew tax-xogħol*** kif ukoll dritt għal rimedju, ***li jista' jinkludi*** kumpens adegwat, bhalma jipprevedi l-Prinċipju Nru 7 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali.
- (41) Speċifikament, meta titqies in-natura fundamentali tad-dritt għal protezzjoni legali effettiva, il-haddiema jenhtieg li jkomplu jgawdu minn protezzjoni bhal din anke wara t-tmiem tar-relazzjoni tax-xogħol li tkun wasslet għall-allegat ksur tad-drittijiet tal-haddiem skont din id-Direttiva.
- (42) L-implimentazzjoni effettiva ta' din id-Direttiva tirrikjedi protezzjoni gudizzjarja u amministrattiva adegwata kontra kwalunkwe trattament negattiv bħala reazzjoni għal tentattiv sabiex jiġu eżerċitati d-drittijiet previsti f'din id-Direttiva, kwalunkwe lment mal-impjegatur jew kwalunkwe proċedura legali jew amministrattiva mmirata sabiex tinforza l-konformità ma' din id-Direttiva.

- (43) Il-ħaddiema li jeżerċitaw id-drittijiet previsti f'din id-Direttiva jenħtieġ li jgawdu mill-protezzjoni kontra t-tkeċċija jew kwalunkwe preġudizzju ekwivalenti, pereżempju ħaddiem fuq talba li ma jibqax jiġi assenjat xogħol, jew kwalunkwe thejjija għall-possibbiltà ta' tkeċċija għax ħaddiem ikun ipprova jeżerċita dawn id-drittijiet. Jekk ħaddiem jikkunsidra li jkun tkeċċa jew sofra preġudizzju ekwivalenti għal dawk ir-raġunijiet, il-ħaddiem u l-awtoritajiet **jew il-korpi** kompetenti jenħtieġ li jkunu jistgħu jitolbu li l-impjegatur jipprovdi raġunijiet debitament sostanzjati għat-tkeċċija jew il-miżura ekwivalenti.
- (44) L-oneru ***tal-prova fir-rigward tal-istabbiliment*** li ma kienx hemm tkeċċija jew preġudizzju ekwivalenti minhabba li l-ħaddiema jkunu eżerċitaw id-drittijiet tagħhom previsti f'din id-Direttiva, jenħtieġ li jaqa' fuq l-impjegaturi meta l-ħaddiema jistabbilixxu, quddiem qorti, awtorità **jew korp** kompetenti ***iehor***, fatti li minnhom jista' jkun prezunt li tkeċċew, jew li ġew soġġetti għal miżuri b'effett ekwivalenti, għal dawn ir-raġunijiet. ***Jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li ma japplikawx dik ir-regola fi proċedimenti fejn ikun il-kompitu ta' qorti, awtorità jew korp kompetenti iehor li jinvestigaw il-fatti, partikolarment f'sistemi fejn it-tkeċċija tkun trid tiġi approvata minn qabel minn tali awtorità jew korp.***

- (45) Jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu penali effettivi, proporzjonati u dissważivi għall-ksur tal-obbligi f'din id-Direttiva. ***Il-penali jistgħu jinkludu penali amministrattivi u finanzjarji, bħal multi jew hlas ta' kumpens, kif ukoll tipi oħra ta' penali.***
- (46) Minhabba li l-għan ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jittejbu l-kondizzjonijiet tax-xogħol billi jiġi promoss impjieg iktar trasparenti u prevedibbli waqt li tiġi żgurata l-adattabbiltà tas-suq tax-xogħol, ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jista', minhabba l-htieġa li jiġu stabbiliti rekwiżiti minimi komuni, jinkiseb aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-għan.
- (47) Din id-Direttiva tistabbilixxi rekwiżiti minimi, u għalhekk ma taffettwax il-prerogattiva tal-Istati Membri sabiex jintroduċu u jzommu dispożizzjonijiet aktar favorevoli. Id-drittijiet akkwistati skont il-qafas legali eżistenti jenhtieg li jkomplu japplikaw, dment li ma jkunux introdotti dispożizzjonijiet aktar favorevoli minn din id-Direttiva. L-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva ma tistax tintuża sabiex tnaqqas drittijiet eżistenti stabbiliti fil-liġi eżistenti tal-Unjoni jew nazzjonali f'dan il-qasam u lanqas ma tista' tikkostitwixxi raġunijiet validi għat-tnaqqis tal-livell ġenerali ta' protezzjoni mogħti lill-haddiema fil-qasam kopert b'din id-Direttiva. ***B'mod partikolari, jenhtieg li ma tkunx ġustifikazzjoni għall-introduzzjoni ta' kuntratti "zero-hour" jew tipi ta' kuntratti simili.***

- (48) Fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva l-Istati Membri jenhtieg li jevitaw li jimponu restrizzjonijiet amministrattivi, finanzjarji u legali b'tali mod li jzommu lura l-holqien u l-izvilupp tal-intraprizi **mikro**, zgħar u ta' daqs medju. L-Istati Membri huma għalhekk mistiedna jevalwaw l-impatt tal-att ta' traspożizzjoni tagħhom fuq ***l-intraprizi zgħar u ta' daqs medju*** biex jiżguraw li ***dawn*** ma jiġux affettwati b'mod sproporzjonat, ***filwaqt li tinghata attenzjoni*** speċifika ***lill-mikrointraprizi*** u ***lill-piż*** amministrattivi, u jipubblikaw ir-riżultati ta' dawn il-valutazzjonijiet.
- (49) L-Istati Membri jistgħu jinkarigaw lis-shab soċjali bl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, meta s-shab soċjali jitolbu b'mod kongunt li jagħmlu dan u l-Istati Membri jiehdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw li fi kwalunkwe mument jistgħu jiggarantixxu r-riżultati mitluba minn din id-Direttiva. ***Skont il-liġi u l-prattika nazzjonali, jenhtieg li jiehdu wkoll miżuri adegwati biex jiżguraw l-involviment effettiv tas-shab soċjali u biex jipromwovu u jtejbu d-dialogu soċjali bil-hsieb li jiġu implimentati d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva.***
- (50) ***Jenhtieg li l-Istati Membri jiehdu kwalunkwe miżura adegwata biex jiżguraw it-twettiq tal-obbligi li jirriżultaw minn din id-Direttiva, pereżempju billi jwettqu spezzjonijiet, skont il-każ.***

- (51) Fid-dawl tal-bidliet sostanzjali introdotti minn din id-Direttiva u fir-rigward tal-ghan, il-kamp ta' applikazzjoni u l-kontenut tad-Direttiva 91/533/KEE, ma jkunx xieraq li dik id-Direttiva tiġi emendata. Għalhekk, jenħteġ li d-Direttiva 91/533/KEE titħassar.
- (52) F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Kongunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni¹, l-Istati Membri impenjaw ruħhom li jżidu man-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom, f'każijiet ġustifikati, dokument wiehed jew aktar li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet ekwivalenti tal-istrumenti nazzjonali ta' traspożizzjoni. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-leġislatur iqis li t-trażmissjoni ta' dokumenti ta' dak it-tip hija ġustifikata,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

¹ ĠU C 369, 17.12.2011, p. 14.

Kapitolu I

Dispożizzjonijiet generali

Artikolu 1

Għan, suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. L-għan ta' din id-Direttiva huwa li ttejjeb il-kondizzjonijiet tax-xogħol billi tippromwovi impjiegi aktar **trasparenti** u prevedibbli filwaqt li tiżgura l-adattabbiltà tas-suq tax-xogħol.
2. Din id-Direttiva tistabbilixxi drittijiet minimi li japplikaw għal kull haddiem fl-Unjoni **li jkollu kuntratt tax-xogħol jew relazzjoni tax-xogħol kif definita mil-ligi, mill-ftehimiet kollettivi jew mill-prattika fis-sehh f'kull Stat Membru fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja.**
3. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx l-obbligi f'din id-Direttiva għal haddiema li għandhom relazzjoni tax-xogħol li fiha l-**hin tax-xogħol determinat minn qabel u effettiv tagħhom ikun ugwali għal jew inqas minn medja ta' tliet sigħat fil-ġimgha** f'perijodu ta' referenza ta' **erba' ġimghat konsekuttivi**. Il-hin maħdum mal-impjegaturi kollha li jiffurmaw jew jappartjenu għall-istess intrapriża, grupp jew entità għandu jgħodd għal **dik il-medja ta' tliet sigħat.**

4. Il-paragrafu 3 ma għandux japplika għal relazzjoni tax-xogħol fejn, qabel jibda l-impjieg, ma jiġi determinat minn qabel l-ebda ammont garantit ta' xogħol imħallas.
5. L-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw liema persuni huma responsabbli għat-twettiq tal-obbligi għall-impjegaturi stabbiliti b'din id-Direttiva dment li dawk l-obbligi kollha jkunu ssodisfati. Huma jistgħu wkoll jiddeċiedu li dawk l-obbligi kollha, jew parti minnhom, jiġu assenjati lil persuna fiżika jew ġuridika li ma tkunx parti mir-relazzjoni tax-xogħol.

Dan il-paragrafu japplika mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2008/104/KE ***tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***¹.

6. ***L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu, għal raġunijiet oġġettivi, li d-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu III ma japplikawx għall-impjegati taċ-ċivil, is-servizzi ta' emergenza pubbliċi, il-forzi armati, l-awtoritajiet tal-pulizija, l-imħallfin, il-prosekuturi, l-investigaturi jew servizzi oħra tal-infurzar tal-liġi.***

¹ ***Id-Direttiva 2008/104/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar xogħol temporanju permezz ta' aġenzija (ĠU L 327, 5.12.2008, p. 9).***

7. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx l-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 12 u 13 u fil-punt (a) tal-Artikolu 15(1) għal persuni fiżiċi ***f'unitajiet domestiċi li jaġixxu bħala impjegaturi*** fejn ikun qed isir xogħol għal ***dawk l-unitajiet domestiċi***.
8. Il-Kapitolu II ta' din id-Direttiva japplika għall-baħħara u għas-sajjieda marittimi mingħajr preġudizzju għad-Direttivi 2009/13/KE u (UE) 2017/159, rispettivament. ***L-obbligi stabbiliti fil-punti (m) u (o) tal-Artikolu 4(2), u l-Artikoli 7, 9, 10 u 12 ma għandhomx japplikaw għall-baħħara jew is-sajjieda.***

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "skeda tax-xogħol" tfisser l-iskeda li tiddetermina s-sigħat u l-jiem li fihom tibda u tispicċa l-prestazzjoni tax-xogħol;
- (b) "sigħat u jiem ta' referenza" tfisser slots ta' hin f'jiem speċifiċi li matulhom ix-xogħol jista' jsir fuq talba tal-impjegatur;
- (c) ***"ritmu tax-xogħol" tfisser il-forma tal-organizzazzjoni tal-hin u t-tqassim tax-xogħol skont ċertu ritmu determinat mill-impjegatur.***

Artikolu 3

Ghoti ta' informazzjoni

L-impjegatur ghandu jipprovdi l-informazzjoni mitluba minn din id-Direttiva bil-miktub lil kull haddiem. L-informazzjoni ghandha tinghata u tigi trażmessa fuq karta jew, sakemm dik l-informazzjoni tkun aċċessibbli għall-haddiem, li tista' tinhażen u tigi stampata, u li l-impjegatur iżomm prova tat-trażmissjoni jew tal-wasla f'forma elettronika.

Kapitolu II

Informazzjoni dwar ir-relazzjoni tax-xogħol

Artikolu 4

Obbligu ta' ghoti ta' informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impjegaturi jkunu obbligati jinfurmaw lill-haddiema dwar l-aspetti essenzjali tar-relazzjoni tax-xogħol.

2. L-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi *mill-inqas dan li ġej*:

- (a) l-identitajiet tal-partijiet fir-relazzjoni tax-xogħol;
- (b) il-post tax-xogħol; meta ma jkunx hemm post tax-xogħol fiss jew ewlieni, il-prinċipju li l-ħaddiem huwa impjegat f'diversi postijiet jew huwa liberu li jiddetermina l-post tax-xogħol tiegħu, u l-post tan-negozju rreġistrat jew, fejn xieraq, id-domicilju tal-impjegatur;
- (c) jew:
 - (i) it-titlu, il-grad, in-natura jew il-kategorija tax-xogħol li għalih huwa impjegat il-ħaddiem jew
 - (ii) speċifikazzjoni jew deskrizzjoni qasira tax-xogħol;
- (d) id-data tal-bidu tar-relazzjoni tax-xogħol;

- (e) fil-każ ta' relazzjoni tax-xogħol b'terminu fiss, id-data tat-tmiem jew it-tul mistenni tagħha;
- (f) *fil-każ ta' haddiema temporanji permezz ta' aġenzija, l-identità tal-impriża utenti, meta u malli tkun magħrufa;*
- (g) it-tul u l-kondizzjonijiet tal-perijodu ta' prova, jekk ikun hemm;
- (h) *l-intitolament* għal tahrig ipprovdut mill-impjegatur, *jekk ikun il-każ;*
- (i) l-ammont ta' leave imħallas li huwa intitolat għalih il-haddiem jew, meta dan ma jkunx jista' jiġi indikat meta tingħata l-informazzjoni, il-proċeduri sabiex dak il-leave jiġi allokat u ddeterminat;
- (j) il-proċedura li l-impjegatur u l-haddiem iridu josservaw, li tinkludi *r-rekwiżiti formali u* t-tul *tal-perijodi* ta' avviż, meta r-relazzjoni tax-xogħol tagħhom tintemm jew, meta t-tul *tal-perijodi* ta' avviż ma jkunx jista' jiġi indikat meta tingħata l-informazzjoni, il-metodu sabiex *jiġu determinati tali perijodi* ta' avviż;

- (k) *ir-remunerazzjoni, inkluż* l-ammont bażiku inizjali, kwalunkwe element ta' komponenti ieħor, *jekk applikabbli, indikat separatament*, u l-frekwenza u l-metodu ta' hlas tar-remunerazzjoni li l-haddiem huwa intitolat għaliha;
- (l) jekk *ir-ritmu* tax-xogħol ikun *imprevedibbli* għalkollox, jew fil-biċċa l-kbira, it-tul tal-jum tax-xogħol jew tal-gimgha standard tal-haddiem u kwalunkwe arrangement għas-sahra u r-remunerazzjoni tagħha *u, jekk applikabbli, kwalunkwe arrangement għal bidliet fix-shift*;
- (m) jekk *ir-ritmu* tax-xogħol *ikun imprevedibbli* għal kollox, jew fil-biċċa l-kbira, *l-impjegatur għandu jinforma lill-haddiem dwar:*
- (i) *il-prinċipju li l-iskeda tax-xogħol hija varjabbli, in-numru ta' sığhat imħallsa garantiti u r-remunerazzjoni għal xogħol imwettaq lil hinn minn dawk is-sığhat garantiti*;
 - (ii) is-sığhat u l-jiem ta' referenza li fihom il-haddiem jista' jkun mitlub jaħdem;
 - (iii) *il-perijodu ta' preavviż* minimu li l-haddiem huwa intitolat għalih qabel il-bidu ta' inkarigu *u, jekk applikabbli, l-iskadenza msemmija fl-Artikolu 10(3) biex l-impjegatur jikkancella*;

- (n) kwalunkwe ftehim kollettiv li jirregola l-kondizzjonijiet tax-xogħol tal-ħaddiem *jew* fil-kaz ta' ftehimiet kollettivi konkluzi barra n-negozju minn korpi jew istituzzjonijiet kongunti speċjali, l-isem ta' tali korpi jew istituzzjonijiet li fi hdanha ġew konkluzi l-ftehimiet;
- (o) *fejn tkun ir-responsabbiltà tal-impjegatur, l-identità tal-istituzzjonijiet* tas-sigurtà soċjali li jirċievu l-kontribuzzjonijiet soċjali marbutin mar-relazzjoni tax-xogħol u kwalunkwe protezzjoni relatata mas-sigurtà soċjali pprovduta mill-impjegatur.

3. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 2(g) sa (l) u (o) tista', fejn xieraq, tingħata f'forma ta' referenza għal-liġijiet, ir-regolamentazzjoni u d-dispożizzjonijiet amministrattivi jew statutorji jew il-ftehimiet kollettivi li jirregolaw dawk il-punti.

Artikolu 5

Żmien u mezzi ta' informazzjoni

1. *Jekk ma tkunx inghatat qabel*, l-informazzjoni msemmija fil-punti *(a), (b), (c), (d), (e), (g), (k), (l) u (m)* tal-Artikolu 4(2) għandha tingħata individwalment lill-haddiem fl-għamla ta' dokument *wiehed jew aktar matul perijodu li jibda fl-ewwel jum tax-xogħol u li jispicċa mhux aktar tard mis-seba' jum tal-kalendarju. L-informazzjoni l-oħra msemmija fl-Artikolu 4(2) għandha tingħata individwalment lill-haddiem fl-għamla ta' dokument fi żmien xahar mill-ewwel jum tax-xogħol.*
2. L-Istati Membri *jistgħu* jiżviluppaw mudelli u formati *għad-dokumenti msemmija* fil-paragrafu 1 u jqegħduhom għad-dispożizzjoni tal-haddiem u *tal-impjegatur*, inkluż billi jagħmluhom disponibbli fuq sit web nazzjonali uffiċjali uniku *jew* permezz ta' mezzi xierqa oħrajn.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-ligijiet, ir-regolamentazzjoni u d-dispożizzjonijiet amministrattivi jew statutorji jew il-ftehimiet kollettivi *li japplikaw b'mod universali* li jirregolaw il-qafas legali applikabbli li għandha tiġi kkomunikata mill-impjegaturi ssir ġeneralment disponibbli mingħajr ħlas b'mod ċar, trasparenti, komprensiv u faċilment aċċessibbli mill-bogħod u permezz ta' mezzi elettronici, inkluż permezz ta' portals online eżistenti ■ .

Artikolu 6

Bidla fir-relazzjoni tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe bidla fl-aspetti tar-relazzjoni tax-xogħol imsemmija fl-Artikolu 4(2) u kwalunkwe bidla fl-informazzjoni addizzjonali għall-haddiema **■** mibghuta *fi Stat Membru iehor jew f'pajjiż terz* fl-Artikolu 7 għandha tiġi pprovduta fl-għamla ta' dokument mill-impjegatur lill-haddiem mal-ewwel opportunità u mhux aktar tard mill-jum li fih issir effettiva.
2. ***Id-dokument imsemmi fil-paragrafu 1 ma għandux japplika għal bidliet li jirriflettu biss bidla fil-liġijiet, fir-regolamenti u fid-dispożizzjonijiet amministrattivi jew statutorji jew fil-ftehimiet kollettivi li jisemmew fid-dokumenti msemmija fl-Artikolu 5(1), u, meta rilevanti, fl-Artikolu 7.***

Artikolu 7

Informazzjoni addizzjonali għall-ħaddiema ■ mibgħuta *fi Stat Membru iehor jew f'pajjiż terz*

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta ħaddiem ikun mitlub jaħdem fi Stat Membru jew f'pajjiż terz li mhux l-Istat Membru li fih jaħdem normalment, *l-impjegatur għandu jipprovdi d-dokumenti msemmija* fl-Artikolu 5(1) ■ qabel it-tluq *tal-ħaddiem* u *d-dokumenti għandhom jinkludu* mill-inqas l-informazzjoni addizzjonali li ġejja:
 - (a) il-pajjiż jew il-pajjiżi li fihom se jitwettaq ix-xogħol barra mill-pajjiż u t-tul *anticipat* tiegħu;
 - (b) il-munita li għandha tintuża għall-ħlas tar-remunerazzjoni;
 - (c) jekk applikabbli, il-benefiċċji fi flus kontanti jew *in natura* relatati mal-inkarigu ■ ;
 - (d) *informazzjoni dwar jekk hijiex prevista r-ripatrijazzjoni u, jekk iva*, il-kondizzjonijiet li jirregolaw ir-ripatrijazzjoni tal-ħaddiem.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li [] haddiem stazzjonat kopert mid-Direttiva 96/71/KE [] għandu jiġi nnotifikat ukoll dwar:
- (a) ir-remunerazzjoni li l-haddiem huwa intitolat għaliha skont il-ligi applikabbli tal-Istat Membru ospitanti;
 - (b) *fejn applikabbli, kwalunkwe konċessjoni speċifika għall-istazzjonar u kwalunkwe arrangament biex jiġi rimborżat l-infiq fuq il-vjaġġi, l-ikel u l-akkomodazzjoni;*
 - (c) il-link għas-sit web nazzjonali uffiċjali uniku żviluppat mill-Istat Membru ospitanti skont l-Artikolu 5(2) tad-Direttiva 2014/67/UE ***tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***¹.
3. L-informazzjoni msemmija fil-punt (b) tal-***paragrafu*** 1 u l-punt (a) tal-paragrafu 2 tista', fejn xieraq, tingħata f'forma ta' referenza ***għal dispożizzjonijiet speċifiċi*** tal-ligijiet, ir-regolamentazzjoni u ***l-atti*** amministrattivi jew statutorji jew il-ftehimiet kollettivi li jirregolaw dik l-informazzjoni.
4. Sakemm l-Istati Membri ma jiddeċidux mod iehor, il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx japplikaw jekk it-tul ta' kull perijodu tax-xogħol barra mill-Istat Membru li fih jaħdem normalment il-haddiem ikun ta' erba' ġimgħat konsekuttivi jew inqas.

¹ ***Id-Direttiva 2014/67/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE dwar l-istazzjonament ta' haddiema fil-qafas tal-prestazzjoni ta' servizzi u li temenda r-Regolament (UE) Nru 1024/2012 dwar il-kooperazzjoni amministrattiva permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tas-Suq Intern ("ir-Regolament tal-IMI") (ĠU L 159, 28.5.2014, p. 11).***

Kapitolu III

Rekwiżiti minimi relatati mal-kondizzjonijiet tax-xogħol

Artikolu 8

Tul massimu ta' kwalunkwe perijodu ta' prova

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta relazzjoni tax-xogħol tkun soġġetta għal perijodu ta' prova *kif definit fil-liġi jew fil-prattika nazzjonali*, dak il-perijodu ma jaqbiżx is-sitt xhur ■ .
2. *Fil-każ ta' relazzjonijiet tax-xogħol b'terminu fiss, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tul ta' tali perijodu ta' prova jkun proporzjonat mat-tul mistenni tal-kuntratt u n-natura tax-xogħol. Fil-każ tat-tiġdid ta' kuntratt għall-istess funzjoni u kompiti, ir-relazzjoni tax-xogħol ma għandhiex tkun soġġetta għal perijodu ta' prova ġdid.*
2. L-Istati Membri, *fuq bażi eċċezzjonali*, jistgħu jipprevedu perijodi ta' prova itwal fejn dan ikun ġustifikat minhabba n-natura tal-impjieg jew ikun fl-interess tal-haddiem. Fejn *il-haddiem kien nieqes mix-xogħol matul il-perijodu ta' prova, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li l-perijodu ta' prova jkun jista' jiġi estiż b'mod korrispondenti, skont kemm ikun dam nieqes.*

Artikolu 9

Impjeg parallel

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impjegatur ma *jwaqqafx haddiem* milli *jahdem* ma' impjegaturi oħrajn, lil hinn mill-iskeda tax-xogħol stabbilita ma' dak l-impjegatur, *u lanqas ma jimmaltratta lil haddiem talli jkun għamel hekk*.
2. *L-Istati Membri* jistgħu jistabbilixxu kondizzjonijiet *għall-użu ta' restrizzjonijiet ta'* inkompatibbiltà *min-naha tal-impjegaturi, abbażi ta'* raġunijiet *oġġettivi, bħalma huma s-saħha u s-sikurezza*, il-protezzjoni *tal-kunfidenzjalità kummerċjali, l-integrità tas-servizz pubbliku* jew l-evitar ta' kunflitti ta' interess.

Artikolu 10

Prevedibbiltà minima tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta ***r-ritmu*** tax-xogħol ta' haddiem ***ikun imprevedibbli*** għalkollox, jew fil-biċċa l-kbira, l-impjegatur ***ma għandux*** jobbliga lill-haddiem jahdem ***sakemm ma jiġux issodisfati iż-żewġ kondizzjonijiet li ġejjin***:
 - (a) l-ix-xogħol isir f'sigħat u jiem ta' referenza determinati minn qabel ***kif imsemmi fil-punt (m)(ii) tal-Artikolu 4(2); u***
 - (b) il-haddiem ikun infurmat mill-impjegatur tiegħu dwar inkarigu f'perijodu ta' avviż raġonevoli, ***stabbilit skont il-liġi, il-ftehimiet kollettivi jew il-prattika nazzjonali kif msemmi fil-punt (m)(iii) tal-Artikolu 4(2).***
2. ***Meta wiehed mir-rekwiżiti jew iż-żewġ rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 ma jiġux issodisfati, haddiem għandu jkollu d-dritt jirrifjuta inkarigu minghajr konsegwenzi negattivi.***

3. *Meta l-Istati Membri jippermettu lil impjegatur jikkancella inkarigu minghajr kumpens, l-Istati Membri ghandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa, skont il-liġi, il-ftehimiet kollettivi jew il-prattika nazzjonali, biex jiżguraw li l-haddiem ikun intitolat għal kumpens jekk l-impjegatur jikkancella, wara skadenza raġonevoli u speċifika, l-inkarigu miftiehem minn qabel mal-haddiem.*
4. *L-Istati Membri jistghu jistabbilixxu modalitajiet għall-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu, skont il-liġi, il-ftehimiet kollettivi jew il-prattika nazzjonali.*

Artikolu 11

Miżuri komplementari għall-kuntratti fuq talba

Meta l-Istati Membri jippermettu l-użu ta' xogħol fuq talba jew kuntratti ta' impjeg simili, għandhom jiehdu wahda mill-miżuri li ġejjin jew aktar biex jimpedixxu prattiki abbużivi:

- (a) limitazzjonijiet fuq l-użu u t-tul ta' kuntratti għal xogħol fuq talba jew kuntratti tax-xogħol simili;*
- (b) suppożizzjoni konfutabbli dwar l-eżistenza ta' kuntratt tax-xogħol li jipprevedi ammont minimu ta' sigħat imħallsa abbażi tal-medja ta' sigħat mahduma f'perijodu partikolari;*
- (c) miżuri ekwivalenti ohra li jiżguraw il-prevenzjoni effettiva ta' prattiki abbużivi.*

L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni b'dawn il-miżuri.

Artikolu 12

Tranzizzjoni għal forma oħra ta' impjieg

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ***haddiem*** li ***jkun hadem*** mill-inqas sitt xhur mal-istess impjegatur, ***li jkun temm il-perijodu ta' prova tiegħu, jekk ikun il-każ***, jista' jitlob forma ta' impjieg b'kondizzjonijiet tax-xogħol aktar prevedibbli u siguri jekk ikun disponibbli ***u jirċievi risposta motivata bil-miktub. L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-frekwenza tat-talbiet li jiskattaw l-obbligu skont dan l-Artikolu.***
2. ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impjegatur jipprovdi r-risposta motivata bil-miktub msemija fil-paragrafu 1 fi żmien xahar mit-talba.*** Fir-rigward ta' persuni fiżiċi li jaġixxu bħala impjegaturi u intrapriżi mikro, żgħar jew ta' daqs medju, l-Istati Membri jistgħu jiddisponu li dik l-iskadenza tiġi estiża għal mhux aktar minn tliet xhur u jippermettu li tingħata risposta bil-fomm għal talba sussegwenti simili mressqa mill-istess haddiem jekk il-ġustifikazzjoni għat-tweġiba fir-rigward tas-sitwazzjoni tal-haddiem tibqa' l-istess.

Artikolu 13

Taħriġ *obbligatorju*

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta ***l-ligi*** tal-Unjoni jew dik nazzjonali jew il-ftehimiet kollettivi ■ jkunu jirrikjedu li ***impjegatur jipprovdi*** t-taħriġ ***lil haddiem*** sabiex ***ikun jista' jwettaq*** ix-xogħol li ***jkun gie impjegat*** għalih, dan it-taħriġ għandu jingħata lill-haddiem mingħajr hlas, ***jghodd bhala hin tax-xogħol u, fejn possibbli, għandu jsir waqt il-hinijiet tax-xogħol.***

Artikolu 14

Ftehimiet kollettivi

L-Istati Membri jistgħu jippermettu li s-shab soċjali ***jżommu, jinnegożjaw***, jikkonkludu ***u jinfurzaw*** ftehimiet kollettivi, f'konformità mal-ligi jew mal-prattika nazzjonali, li, filwaqt li jirrispettaw il-protezzjoni ġenerali tal-haddiema, jistabbilixxu arrangamenti dwar il-kondizzjonijiet tax-xogħol tal-haddiema li jkunu differenti minn dawk imsemmija fl-Artikoli minn 8 sa 13.

Kapitolu V

Dispożizzjonijiet orizzontali

Artikolu 15

Preżunzjonijiet legali u mekkaniżmu għal soluzzjoni bikrija

- 1.** L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta haddiem ma jkunx irċieva fil-hin id-dokumenti kollha, jew parti minnhom, imsemmija fl-Artikolu 5(1) **jew** fl-Artikolu 6, għandha tapplika waħda minn dawn li ġejjin jew it-tnejn li huma:
 - (a) il-haddiem għandu jibbenefika minn preżunzjonijiet favorevoli definiti mill-Istat Membru li l-impjegaturi għandu jkollhom il-possibbiltà li jirribattu;
 - (b) il-haddiem għandu jkollu l-possibbiltà li jressaq ilment lill-awtorità **jew korp** kompetenti **u li jirċievi rimedju adegwat b'mod effettiv u** f'waqtu.
- 2.** *L-Istati Membri jistghu jiddisponu li l-applikazzjoni tal-preżunzjonijiet u l-mekkanizmu msemmija fil-paragrafu 1 tkun soġġetta għan-notifika tal-impjegatur u n-nuqqas tiegħu li jipprovdli l-informazzjoni nieqsa f'waqtha.*

Artikolu 16

Dritt għal rimedju

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-haddiema, inklużi dawk li r-relazzjoni tax-xogħol tagħhom tkun intemmet, ikollhom aċċess għal riżoluzzjoni tat-tilwim effettiva u imparzjali u dritt għal rimedju ■ f'każ ta' ksur tad-drittijiet li jirriżultaw minn din id-Direttiva.

Artikolu 17

Protezzjoni kontra trattament jew konsegwenzi negattivi

L-Istati Membri għandhom jintroduċu l-miżuri meħtieġa sabiex jipproteġu lill-haddiema, inklużi dawk li jkunu rappreżentanti ***tal-haddiema***, minn kwalunkwe trattament negattiv min-naħa tal-impjegatur u minn kwalunkwe konsegwenza negattiva li tirriżulta minn ilment imressaq quddiem l-impjegatur jew li jirriżultaw minn kwalunkwe proċediment ■ mibdi bil-ghan li tigi infurzata l-konformità mad-drittijiet previsti f'din id-Direttiva.

Artikolu 18

Protezzjoni mit-tkeċċija u oneru tal-provi

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jipprojbixxu t-tkeċċija jew l-ekwivalenti tagħha u t-tnejniet kollha għat-tkeċċija tal-haddiema għal raġuni li jkunu eżerċitaw id-drittijiet previsti f'din id-Direttiva.
2. Haddiema li jikkunsidraw li jkunu tkeċċew, jew li kienu soġġetti għal miżuri b'effett ekwivalenti, għal raġuni li jkunu eżerċitaw id-drittijiet previsti f'din id-Direttiva, jistgħu jitolbu lill-impjegatur jipprovdi raġunijiet debitament sostanzjati għat-tkeċċija jew il-miżuri ekwivalenti. L-impjegatur għandu jagħti dawk ir-raġunijiet bil-miktub.
3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw li, meta l-haddiema msemmija fil-paragrafu 2 jistabbilixxu, quddiem qorti jew awtorità **jew korp** kompetenti **ohrajn**, fatti li minnhom jista' jiġi preżunt li kien hemm tkeċċija ta' dan it-tip jew il-miżuri ekwivalenti, għandu jkun l-impjegatur li juri li t-tkeċċija kienet ibbażata fuq raġunijiet differenti minn dawk imsemmija fil-paragrafu 1.

4. Il-paragrafu 3 ma għandux jimpedixxi lill-Istati Membri milli jintroduċu regoli ta' evidenza li jkunu aktar favorevoli għall-ħaddiema.
5. L-Istati Membri ma għandhomx jinhtieġu japplikaw il-paragrafu 3 għal proċedimenti fejn huma l-qorti jew *awtorità jew* korp kompetenti *ohrajn* li għandhom jinvestigaw il-fatti tal-każ.
6. Il-paragrafu 3 ma għandux japplika għal proċedimenti kriminali, sakemm ma jkunx previst mod ieħor mill-Istat Membru.

Artikolu 19

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva jew id-dispożizzjonijiet rilevanti diġà fis-sehħ dwar id-drittijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. ■ Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. ■

Kapitolu VI

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 20

Nonrigressjoni u dispożizzjonijiet aktar favorevoli

1. Din id-Direttiva ma għandhiex tikkostitwixxi raġuni valida għat-tnaqqis tal-livell ġenerali ta' protezzjoni diġà mogħti lill-ħaddiema fl-Istati Membri.
2. Din id-Direttiva ma għandhiex taffettwa l-prerogattiva tal-Istati Membri li japplikaw jew li jintroduċu liġijiet, regolamentazzjoni jew dispożizzjonijiet amministrattivi li huma aktar favorevoli għall-ħaddiema jew li jinkoraġġixxu jew jippermettu l-applikazzjoni ta' ftehimiet kollettivi **li huma** aktar favorevoli għall-ħaddiema.
3. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt ieħor mogħti lill-ħaddiema minn atti legali oħra tal-Unjoni.

Artikolu 21

Traspożizzjoni u implimentazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom **jieħdu l-miżuri meħtieġa** biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa ... [tliet snin wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva] **■** . Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dan minnufih.
2. Meta l-Istati Membri jadottaw **il-miżuri msemmiya fil-paragrafu 1**, dawn għandu jkollhom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn referenza bħal din fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir din ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.
3. ***L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-miżuri ewlenin tal-ligi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.***
4. ***L-Istati Membri għandhom, skont il-ligi u l-prattika nazzjonali tagħhom, jieħdu miżuri adegwati biex jiżguraw l-involviment effettiv tas-shab soċjali u biex jippromwovu u jtejbu d-djalogu soċjali bil-hsieb li tiġi implimentata din id-Direttiva.***
5. ***L-Istati Membri jistgħu jinkarigaw lis-shab soċjali bl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, meta s-shab soċjali jitolbu b'mod kongunt li jagħmlu dan u dment li l-Istati Membri jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw li fi kwalunkwe mument jistgħu jiggarrantixxu r-riżultati mitluba minn din id-Direttiva.***

Artikolu 22

Arrangamenti tranzitorji

Id-drittijiet u l-obbligi stabbiliti f'din id-Direttiva għandhom japplikaw ***għal kull relazzjoni tax-xogħol sa...*** [tliet snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva]. Madankollu, ***impjegatur għandu jipprova*** jew ***jikkomplementa*** d-dokumenti msemmija fl-Artikolu 5(1), l-Artikolu 6 u l-Artikolu 7 fuq talba ta' haddiem li huwa ***diġà impjegat f'dik id-data*** biss. In-nuqqas ta' tali talba ma għandux ikollu l-effett li jeskludi lill-haddiema mid-drittijiet minimi stabbiliti skont ***l-Artikoli minn 8 sa 13***.

Artikolu 23

Rieżami mill-Kummissjoni

Sa ... [tmien snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha, ***wara li tikkonsulta*** mal-Istati Membri u mas-shab soċjali fil-livell tal-Unjoni u filwaqt li tqis l-impatt fuq l-intraprizi ***mikro***, zghar u ta' daqs medju, twettaq rieżami tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva ***u***, jekk ikun il-każ, tipproponi ***emendi legiżlattivi***.

Artikolu 24

Thassir

Id-Direttiva 91/533/KEE għandha tithassar b'effett minn ... [tliet snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva]. Referenzi għad-Direttiva mħassra għandhom jinftiehemu bħala referenzi għal din id-Direttiva.

Artikolu 25

Dhul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħħ fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 26

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi ,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

Dikjarazzjoni tal-Kummissjoni

Skont l-Artikolu 23 tad-Direttiva, il-Kummissjoni se tirrieżamina l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva tmien snin wara d-data tad-dhul fis-seħh tagħha, bil-ħsieb li tipproponi l-emendi meħtieġa, fejn xieraq. Fir-rapport tagħha l-Kummissjoni timpenja ruħha li tagħti attenzjoni partikolari għall-applikazzjoni tal-Artikoli 1 u 14 mill-Istati Membri. Il-Kummissjoni se tivverifika wkoll il-konformità mal-Artikolu 14 meta tivvaluta jekk l-Istati Membri jkunux ittrasponew b'mod sħiħ u korrett id-Direttiva fis-sistemi legali nazzjonali tagħhom.